

Majandusaasta aruanne

Nimi	EESTI ADVOKATUUR
Registrinumber	74000027
Aadress	Rävala pst 3, Tallinn 10143
Telefon	+372 662 0665
Faks	+372 662 0677
Elektronpost	advokatuur@advokatuur.ee
Interneti kodulehekülg	www.advokatuur.ee
Majandusaasta algus	01.01.2019
Majandusaasta lõpp	31.12.2019
Audiitor	Villems & Partnerid OÜ Toomas Villems
Lisatud dokumendid	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Sisukord

Tegevusaruanne 2019	3
Bilanss.....	9
Tulude ja kulude aruanne.....	10
Rahavoogude aruanne.....	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	13
Lisa 2. Raha ja pangakontod	15
Lisa 3. Nõuded liikmete vastu	15
Lisa 4. Riigi õigusabi.....	15
Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded	15
Lisa 6. Ettemaksud teenuste eest	16
Lisa 7. Immateriaalne põhivara	16
Lisa 8. Võlad osutatud riigiõigusabi eest	16
Lisa 9. Võlad töövõtjatele	16
Lisa 10. Maksukohustised	17
Lisa 11. Muud viitvõlad	17
Lisa 12. Tulud.....	17
Lisa 13. Tegevuskulude sihtfinantseerimine	18
Lisa 14. Mitmesugused tegevuskulud	18
Lisa 15. Tööjõukulud	19
Lisa 16. Toetused	19
Lisa 17. Muud kulud	19
Lisa 18. Kasutusrent	20
Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega	20
Juhatuse allkirjad 2019. aasta majandusaasta aruandele.....	21

Tegevusaruanne 2019

Sissejuhatus

Eesti Advokatuur on advokaatide omavalitsuslikel põhimõtetel tegutsev kutseühendus õigusteenuse osutamise korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning advokaatide kutsealaste õiguste kaitsmiseks. Eesti Advokatuur on avalik-õiguslik juriidiline isik. Oma tegevuses juhindub kutseühendus seadustest, advokatuuri organite õigusaktidest ja headest tavadest, samuti Euroopa Liidu õigusaktidest, CCBE (*The Council of Bars and Law Societies of Europe*) aktidest, mh viimase poolt vastuvõetud eetikakoodeksist Euroopa advokaatidele ning Euroopa õiguskutse tuumpõhimõtete hartast.

Advokatuuri pädevuses on:

- liikmete advokatuuri vastuvõtmine ja sealt väljaarvamine;
- järelevalve advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eetika nõuete täitmise üle;
- järelevalve Eestis tegutsevate välisriigi advokaatide kutsetegevuse ja kutse-eetika nõuete täitmise üle;
- advokaatide täiendusõppe korraldamine;
- riigi õigusabi osutamise korraldamine ning oma liikmete kaudu riigi õigusabi osutamise tagamine;
- advokatuuri vara valitsemine;
- advokaatide muude kutseküsimuste lahendamine.

Advokatuuri struktuur

Advokatuur tegutseb oma organite kaudu. Advokatuuri organid on üldkogu, esimees, juhatus, revisjonikomisjon, aukohus ja kutsesobivuskomisjon. Advokatuuri kõrgeim organ on üldkogu, kuhu kuuluvad kõik advokatuuri liikmed.

Põhjalikum ülevaade kõigi organite tegevusest on esitatud advokatuuri 2019. aasta aastaraamatus.

Advokatuuri juhatuse otsusega on loodud ja tegutsesid 2019. aastal üksteist temakomisjoni:

- Eetika- ja metoodikakomisjon
- Põhiõiguste komisjon
- Äriõiguse komisjon
- Perekonnaõiguse komisjon
- Riigi õigusabi komisjon
- Intellektuaalse omandi ja IT-õiguse komisjon
- Maksejõuetusõiguse komisjon
- Maksuõiguse komisjon
- Tööõiguse komisjon
- Konkurentsõiguse komisjon
- Haldusõiguse komisjon

Põhjalikud ülevaated komisjonide tegevusest on esitatud advokatuuri 2019. aasta aastaraamatus.

Lisaks komisjonide tegevusele koguneb karistusõiguse ning väärteo- ja kriminaalmenetluse valdkonna advokaatide koostöö ümarlaud, mis aitavad valdkonna advokaatidel vahetada kogemusi ning arutada praktilisi küsimusi. Ümarlaud kogunes 2019. aastal kolmel korral.

Advokatuuri liikmeskond

Seisuga 31.12.2019. a oli Eesti Advokatuuris 1 076 liiget, neist:

- vandeadvokaate 718
- vandeadvokaadi abisid 358
- assotsieerunud liikmeid 3

Seisuga 31.12.2019 oli 222 advokaati, kelle liikmesus advokatuuris oli peatatud erinevatel põhjustel (õppima asumine, suundumine avalikku teenistusse, rasedus- ja sünnituspuhkusele suundumine jm advokatuuriseaduses sätestatud alused).

Advokatuuri liikmetest oli seisuga 31.12.2019 naisi 47,8% ning mehi 52,2%.

Advokatuuri juhtimine

2019. aastal toimus 27 juhatuse istungit, sh 4 elektroonilist istungit. Istungitel olid päevakorras advokatuuri kui kutseorganisatsiooni igapäevatööd puudutavad küsimused, advokaadi kutse-eeskriitika põhimõtete järgimine kutsetegevuses, advokatuuri puudutavate eelnõude ja seadusloome küsimused ning riigi õigusabi korraldamisega seotud küsimused.

2019. aasta oli advokatuuri juubeliaasta, mil toimus tavapärasest rohkem üritusi ning kohtumisi läbi aasta.

Olulisemad sündmused 2019 aastal:

- Töö kohtunike koolitusnõukogus, ühised nõupidamised 24. jaanuaril ja 24. mail
- Vikipeedia artiklikonkurss "Eesti Advokatuur 100" 1. märts – 5. august
- Töö kohtunikueksamikomisjonis 9.-11. märtsi ja 14.-17. oktoober
- Kohtunike koolitusnõukogu, prokuröride koolitusnõukogu ja Eesti Advokatuuri vaheline koolituste hea koostöö kokkulepe 30. aprillil
- Kohtumine Eesti Vabariigi presidendiga 21. mail
- Töö kohtute haldamise nõukojas 29.-30. mail ja 20. septembril
- Strateegiapäev 6. juunil
- Pidulik juubeliaktus 13. juunil
- Konverents „Advokaadikutse tulevik“ 12. septembril
- Prokuratuuri juhtkonna ning advokatuuri esindajate kohtumine 25. septembril
- Tartu Ülikooli õigusteaduskonna karjäärimes 4. oktoobril
- Väärivate põlvkonna tänulõuna 3. detsembril
- Tänuüritus Lastekaitse Liidu ja advokatuuri koostööprojekti „Hea nõu lastega peredele“ tasuta õigusnõu andnud advokaatidele 5. detsembril
- Advokatuuri aastalõupüü 13. detsembril
- Advokaatide loengute sari gümnaasiumides läbi terve aasta
- Videointervjuud emeriitadvokaatidega
- Siseriikliku rahapesu ja terrorismi rahastamise riskihinnangu koostamises osalemine
- Eesti Õigusteadlaste Päevade korraldamiskomisjoni töös osalemine

Täiendkoolitused ja eksamid

2019. aastal toimus 16 tasuta koolitust ning 3 tasulist koolitust, veebiülekanDED toimusid kümnel koolitusel. Kõik veebiülekanadena toimunud koolitused on kättesaadavad järele vaatamiseks ühe aasta jooksul Addenda keskkonnas advokatuur.addenda.ee. 2019. aastal on täiendusõppe punkte võimalik saada ka järele vaatamise eest.

2019. aastal alustas advokatuur koostööd kohtute koolitusnõukogu ja prokuratuuriga, mis avas advokaatidele võimaluse süsteemsemalt osaleda kohtunike ja prokuröride koolitustel ning kohtunikel ja prokuröridel advokatuuri korraldatud koolitustel.

01.03.2019 osales advokatuuri juhatuse liige kohtute ja prokuratuuri koolitusnõukogu ühisnõupidamisel.

2019. aasta korralised advokaadiksamid toimusid 21.01-11.02.2019 ning 26.08-09.09.2019. Advokaadiksamil osales 166 isikut, kelledest sooritas eksami positiivsele tulemusele 68 isikut. Vandeadvokaadiksamil osales 62 isikut, kelledest sooritas eksami positiivsele tulemusele 29 isikut.

Riigi õigusabi

Muudeti justiitsministri 26.07.2016 määrust nr 16 „Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord, tasumäärad, riigi õigusabi osutamisega kaasnevate kulude hüvitamise ulatus ja kord ning taotluse esitamise tingimused“ (tasumäärus), mis hakkas kehtima alates 01.09.2019.

- a) kõigis RÕA tasuliikides, kus seni kehtis tasumäär 25 eurot poole tunni eest, tõsteti RÕA tasu 27 eurole poole tunni eest (s.o 8%);
- b) nähakse ette suurem tasu menetlustoimingul osalemise eest ööajal, nädalavahetusel või riigipühadel (koefitsient 1,5);
- c) nähakse ette suurem tasu, kui RÕA-d osutatakse kriminaalasjas piiratud teovõimega kannatanule või perekonnaasjas alaealisele, kellele kohus on määranud esindaja tema huvide kaitseks (koefitsient 1,5);
- d) kaotati miinimummäära erisus ja sellest tulenev tasu 10 minuti kaupa arvestamine RÕA osutamisel haldusmenetluses ja halduskohtumenetluses;
- e) kaotati haldusmenetluses ja halduskohtumenetluses rahvusvahelise kaitse taotlejale RÕA osutamise tasustamise erinevused.

Samuti on uue tasumäärusega muudetud advokaatide tasustamise arvestuse põhimõtet. Nimelt mindi menetlustoimingutel ja kohtuistungitel osalemise eest tasu arvestamisel seniselt poole tunni kaupa arvestuselt üle minutipõhisele arvestusele ning lisaks vähendatakse advokatuuri kantsleri poolt kehtestatava koefitsiendi maksimummäära (3-me asemel 2-le). Tasu arvestuse põhimõtte muutmise eesmärgiks on advokaatide senisest õiglasem tasustamine ja ekslikust ümardamisest tulenevate vigade vähendamine. Minutipõhise arvestuse puhul tagatakse, et samas ajalisel mahus osutatud RÕA ka tasustatakse samas mahus, sõltumata sellest, mis kellaajal RÕA osutamist alustati või lõpetati. Minutipõhine arvestus rakendub siis, kui õigusabi on osutatud üle miinimummäära, s.o kauem kui pool tundi. Alla miinimummäära osutatud riigi õigusabi tasustatakse jätkuvalt miinimummääras.

Ajavahemikus 11.01.2017–22.08.2019 viis Justiitsministeerium läbi tulemusauditi teemal „Riigi õigusabi osutamise tasustamise tõhusus kriminaalasjade näitel“. Auditi läbiviimise tulemusena saadeti advokatuurile lõpparuanne, milles on välja toodud RÕA-ga seotud puudused ja tugevused ning

soovitused. Tulemusauditi aruandes on kokkuvõtvalt öeldud, et tasu taotlemine, suuruse kindlaksmääramine ning kontrollimine vastab üldjuhul normidele. Samas vajab tasuregulatsiooni järgimine oluliselt parandamist mahukates kriminaalasjades (nt kestuselt pikkadel arvukate menetlusosalistega kohtuistungitel osalemine) osutatud RÕA tasustamisel. Samuti tuleks kujundada seisukohad praktiliste ebakohtade lahendamiseks ja ühtseks tõlgendamiseks, analüüsida automaatlahenduste ja -kontrolli võimalusi RÕA tasude kindlaksmääramisel, tagada toimingute sisu kirjelduste ja põhjenduste olemasolu tasutaotlustes jne.

Koostöö Lastekaitse Liiduga

Eesti Advokatuuri ja MTÜ Lastekaitse Liit koostööprojekti „Hea nõu lastega peredele“ (alates 01.06.2010) raames nõustati 2019. a tasuta 95 abivajajat.

Aastate jooksul on advokaadid tasuta nõustanud pea 1 350 inimest. Nõustamised toimuvad eesti ja vene keeles Lastekaitse Liidu büroos eelregistreerimisega iga nädala kolmapäeval ning nõustamine on kõikidele tasuta. Nõustamise teemad on perekonnaõigust puudutavad küsimused, lapse õigused, laste õigused suhetes vanematega, vanemate kohustused suhetes lastega, erinevad peremudelid – õigused ja kohustused, üksikvanema õigused, hooldus, eestkoste, lapsendamine.

Nõustamine hõlmab perekonnaõigusega otseselt seonduvaid õigusvaldkondi, näiteks pärimisõigust. Nõustamisel tutvustatakse ka riigi õigusabi kasutamise võimalusi ning vajadusel abistab advokaat abitaotluste vormistamisel. Kõige enam vajavad pered nõu hooldusõiguse, suhtluskorra ja elatise teemadel. Lisaks tasuta nõustamistele Tallinnas on loodud Skype sillad Hiiumaa ja Sillamäega Lastekaitse Liidu kohalike liikmesorganisatsioonide vahendusel.

Jätkuvalt panustatakse seminaride ja õppepäevade korraldamisse kohalike omavalitsuste sotsiaal- ja lastekaitsetöötajatele (seminar nimetusega „Samal poolel - lapse poolel“). Jätkatakse nõuandvate artiklite kirjutamist Lastekaitse Liidu ajakirjas „Märka Last“. Artikleid tõlgitakse ka vene keelde.

Osalemine Euroopa Liidu Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE) tegevuses

Lisaks arvukatele CCBE päringutele ja küsimustikele, mis on suunatud CCBE tegevuses vajavate otsuste eelnõude või seisukohtade väljatöötamiseks, on Eesti Advokatuur vastanud ka teiste riikide advokatuuride päringutele Eesti seadusandluse ja regulatsioonide koht.

Advokatuuri esindajad osalesid 2019. aastal kokku kolmel CCBE komitee alalisel istungil ning ühe korra täiskoguistungil.

Advokatuuri pöördumine seoses Türgi advokaatide olukorraga

Eesti Advokatuur ühines CCBE algatusel tehtud pöördumisega, milles mõisteti hukka advokaatide tagakiusamine Türgis. Pöördumises tuuakse välja, et vabalt tegutsev ja iseseisev advokaatkond mängib olulist osa põhi- ja ka teiste õiguste tagamises ning õigusriigi püsimises. Pöördumisega liitunud organisatsioonid kutsuvad üles Türgi valitsust kinni pidama seadustest ning lõpetama advokaatidele süüdistuste esitamine. Kõik advokaadid, kes on vahistatud oma ametikohustuste täitmise eest, tuleks koheselt vabastada.

Põhja- ja Baltimaade advokatuuride juhtide iga-aastane kohtumine

29.-31.08.2019 toimus Tallinnas Eesti Advokatuuri korraldatud Põhja- ja Baltimaade advokatuuride juhtide iga-aastane kohtumine. Kohtumisel osalesid Soome, Islandi, Läti, Taani, Norra, Leedu ja Rootsi advokatuuride juhid. Arutlusel oli teistest õigusteenuse pakkujatest lähtuv konkurents ja advokatuuride roll seejuures, kasutatavad õigustehnoloogiad, kaitseadvokaatide väljakutsed ja #me-too liikumine.

Tulud, kulud, tulem ja peamised finantssuhtarvud

Eesti Advokatuur ei ole kasumit taotlev organisatsioon. Põhilises osas moodustub advokatuuri eelarve advokaatide liikmemaksudest. 2019. aastal oli tulu liikmemaksudest 568 tuhat eurot.

Võrdlevalt kahe viimase kahe aasta advokatuuri liikmemaksudest saadava tulu kasvu suhtarvud:

	2019	2018
Tulu kasv advokatuuri liikmete liikmemaksudest (%)*	2,2	4,7

Tulu liikmemaksudest suureneb tänu liikmeskonna kasvule ja kvalifikatsiooni muutumisele. Liikmemaks on püsinud muutumatuna 2008. aastast ja on 60,72 eurot kuus vandeadvokaatidel ning 47,93 eurot kuus vandeadvokaatide abidel. 2019. aasta kevadel ümardati liikmemaksu suurus vastavalt 60 ja 45 eurot.

Tulenevalt riigi õigusabi seadusest on Eesti Advokatuuri üheks töövaldkonnaks vähekindlustatud isikutele riigi õigusabi osutamise korraldamine, neile advokaatide määramine, õigusabi osutanud advokaadibüroodele tasu väljamaksmine ja arvestus selle üle. 2019. aastal eraldati riigieelarvega õigusabi osutavate advokaatide tasustamiseks ja avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks kokku 4 189 tuhat eurot (2018. aastal 4 089 tuhat eurot). Riigi õigusabi ostutati 2019. aastal mahus 3 970 tuhat eurot (2018. aastal 3 887 tuhat eurot). Riigi õigusabi osutamise korraldamiseks kulus advokatuuril 219 tuhat eurot (2018. aastal 202 tuhat eurot).

Võrdlevalt kahe viimase aasta osutatud riigi õigusabi kasvu suhtarvud:

	2019	2018
Osutatud riigi õigusabi kasv (+), kahanemine (-) (%)*	2,2	15,0

Kutseühenduse tegevuse seisukohalt oluline finantssuhtarv on lühiajaliste kohustiste kattekordaja, mis näitab käibevarade suhet lühiajalistesse kohustistesse:

	2019	2018
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja (kordades)*	1,6	2,1

* Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Tulu kasv liikmemaksudest (%) = (tulu liikmemaksudest 2019 – tulu liikmemaksudest 2018)/ tulu liikmemaksudest 2018 * 100
- Osutatud riigi õigusabi kasv (+), kahanemine (-) = (osutatud riigi õigusabi 2019 – osutatud riigi õigusabi 2018)/ osutatud riigi õigusabi 2018 * 100
- Lühiajaliste kohustiste kattekordaja (kordades) = käibevara/lühiajalised kohustised

Personal

Eesti Advokatuuri liikmed tegutsevad läbi äriühingute (advokaadibüroode) ega ole advokatuuri töötajad. Advokatuuris töötas 2019. aasta detsembrikuu seisuga 12 koosseisulist töötajat ning lisaks advokatuuri esimees ja aseesimees, kellede põhitöökoht on advokaadibüroos. Advokatuuri organite (juhatause, aukohtu, kutsesobivuskomisjoni) advokaatidest liikmetele on 2019. aastal makstud hüvitist

advokatuuri töös osalemise eest. Kogu palgakulu 2019. aastal oli 345 tuhat eurot, mis jaotub vastavalt (tuh / €):

Koosseisuliste töötajate, esimehe ja aseesimehe palk	261
<i>sh esimees</i>	24
<i>sh aseesimees</i>	11
Lepinguline töö advokatuuri huvides	10
Puhkusetasud ja haigushüvitis	27
Lisatasud ja organite liikmete hüvitised	47

Bilanss

Varad	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	338 227	567 222
Nõuded ja ettemaksud			
Nõuded liikmete vastu	3	29 465	32 991
Muud lühiajalised nõuded	5	87 008	276
Ettemaksed teenuste eest	6	7 356	17 154
Kokku		123 829	50 421
Käibevara kokku		462 056	617 643
Põhivara			
Immateriaalne põhivara			
Tarkvara		20 625	278
Kokku	7	20 625	278
Vara kokku		482 681	617 921
Kohustised ja netovara			
		31.12.2019	31.12.2018
Kohustised			
Võlad ja ettemaksed			
Võlad tarnijatele		9 419	5 228
Võlad advokaadibüroodele osutatud riigi õigusabi eest	4;8	203 982	187 094
Võlad töövõtjatele	9	15 126	17 637
Maksuvõlad	10	49 321	37 222
Saadud ettemaksed liikmemaksude eest		2 875	2 469
Muud viitvõlad	11	163	0
Kokku		280 886	249 650
Sihtfinantseerimine			
Sihtfinantseerimise kohustis õigusabiks	4	0	45 231
Kokku		0	45 231
Lühiajalised kohustised kokku		280 886	294 881
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		323 040	307 337
Aruandeaasta tulem		-121 245	15 703
Netovara kokku		201 795	323 040
Kohustised ja netovara kokku		482 681	617 921

Tulude ja kulude aruanne

Tulud	Lisa	2019	2018
Annetused ja toetused	12	4 188 818	4 088 955
Tulu liikmemaksudest	12	568 009	555 953
Muud tegevustulud	12	25 320	14 141
Muud tulud	12	6 000	950
Tulu aukohtu otsustest	12	13 550	200
Tulud kokku		4 801 697	4 660 199
Riigi õigusabi kulud advokaatidele	4;12	3 970 188	3 886 595
Mitmesugused tegevuskulud	14	469 292	318 953
Tööjõukulud			
Palgakulu		345 234	306 638
Sotsiaalmaksud		116 269	103 417
Tööjõu kulud kokku	15	461 503	410 055
Toetused	16	19 100	17 800
Kulum	7	2 153	11 108
Muud kulud	17	746	35
Kulud kokku		4 922 982	4 644 546
Põhitegevuse tulem		-121 285	15 653
Finantstulud ja – kulud			
Intressitulud		40	59
Finantstulud ja – kulud kokku		40	59
Aruandeaasta tulem		-121 245	26 536

Rahavoogude aruanne

	Lisa	2019	2018
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem		-121 285	15 653
Põhivara kulum	8	2 153	11 108
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		-73 408	4 340
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		-13 995	-153 502
Kokku rahavood põhitegevusest		-206 535	-122 401
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud immateriaalse põhivara soetamisel	8	-22 500	0
Saadud intressid		40	50
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-22 460	50
Kokku rahavood		-228 995	-122 351
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		567 222	689 573
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-228 995	-122 351
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2	338 227	567 222

Netovara muutuste aruanne

	Tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2017	307 337	307 337
Aruandeperioodi tulem	15 703	15 703
Saldo 31.12.2018	323 040	323 040
Aruandeperioodi tulem	-121 245	-121 245
Saldo 31.12.2019	201 795	201 795

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Üldpõhimõtted

Eesti Advokatuuri 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele ning mille nõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus.

Majandusaasta algas 1.jaanuaril 2019 ja lõppes 31.detsembril 2019. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvara ja –kohustised

Finantsvaraks loetakse raha, nõudeid ostjate vastu ja muid lühiajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühiajalisi võlakohustisi.

Finantsvara ja –kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdü finantsvara üle.

Finantskohustisena on lühiajaliste laenukohustise all kajastatud krediitkaardi jäägi kohustis.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha pangas. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid põhitegevusest kaudsel meetodil. Saadud intressid ja makstud intressid on kajastatud investeerimistegevuse rahavoo koosseisus.

Nõuded ostjate vastu

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Immateriaalse põhivara ja väikevara arvestus

Immateriaalse põhivara hulka kuuluvad litsentsid, kasutusõigused, tarkvara ja muud füüsilise substantsita varad, mida kutseühendus kasutab teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ja kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 25000 eurost. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis selle soetusmaksumuses,

millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara kulumimäär on 20%, kasuliku eaga 5 aastat.

Väikevara on väheväärtuslik vara, mille soetusmaksumus on kuni 10000 eurot. Väikevara kantakse kulusse soetamise hetkel. Raamatupidamises peetakse väheväärtusliku, pika kasutuseaga väikevarade arvestust bilansiväliselt.

Tulude arvestus

Tulu advokatuuri liikmete liikmemaksudest kajastatakse tekkepõhiselt, see on tuluna perioodis, mille eest liikmemaksud on arvestatud. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta. Tulud kajastatakse siis kui tulude laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahvid kajastatakse tuluna tekkepõhiselt määramise kuupäeval, seejuures võetakse trahvid tuluna arvele ainult juhul, kui tulu laekumine hinnatakse tõenäoliseks. Vastasel juhul kajastatakse trahvid kuni laekumiseni bilansiväliselt.

Valuutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja –kohustised

Eesti Advokatuuri arvestuse ühikuks on euro. Valuutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro. Valuutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbelisi ja teatud tingimustega seotud toetusi tegevuskulude katteks. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Tegevuskulude sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisulisi tagasinõude või laekumata jäämise riske; kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

RTJ 14 alusel kajastatakse sihtotstarbeliste auhindade jagamiseks laekunud toetused tuluna samal perioodil, kui tehakse otsus vastavate auhindade väljamaksmiseks, kajastades samal hetkel väljamakstavad auhinnad kuluna.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, kus on kajastatud põhitegevusega seotud nõuete muutused ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muid rendilepinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude ja kulude aruandes kuluna.

Lisa 2. Raha ja pangakontod

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Arvelduskontod	338 227	567 222
Kokku	338 227	567 222

Lisa 3. Nõuded liikmete vastu

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Laekumata liikmemaksud	29 465	32 991
Kokku	29 465	32 991

Lisa 4. Riigi õigusabi

(eurodes)

	2019	2018
Riigi õigusabi vahendite jääk aasta alguses	45 231	81 826
Riigieelarveline eraldis õigusabiks aruandeaastal	3 855 449	3 850 000
Advokaadibüroode poolt osutatud riigi õigusabi aruandeaastal (lisa 12)	- 3 970 188	- 3 886 595
<i>sh 31.12. seisuga advokaadibüroodele välja maksmata riigi õigusabi arved (lisa 8)</i>	<i>203 982</i>	<i>187 094</i>
Riigi õigusabi vahendite jääk aasta lõpus	-69 508	45 231

Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Sihtfinantseerimise nõue riigi õigusabiks (lisa 4)	69 508	0
Leppetrahvi nõue	6 000	0
Liikmetega seotud nõue	11 500	200
Töövõtjatega seotud nõuded	0	76
Kokku	87 008	276

Lisa 6. Ettemaksed teenuste eest

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Ettemakstud rahvusvahelised liikmemaksud	0	10 881
Ettemakstud üür (deposiit)	4 994	4 994
Ettemakstud perioodika	1 592	720
Ettemakstud sporditoetused	770	332
Ettemakstud konverentsisaali üür	0	227
Kokku	7 356	17 154

Lisa 7. Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Tarkvara	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2018		
Soetusmaksumus	92 544	92 544
Akumuleeritud kulum	-92 266	-92 266
Jääkmaksumus	278	278
2019. a toimunud muutused		
Amortisatsioonikulu	-2 153	-2 153
Maha kantud andmebaas	-48 138	-48 138
Maha kantud andmebaasi akumuleerunud kulum	48 138	48 138
Soetused	22 500	22 500
Saldo seisuga 31.12.2019		
Soetusmaksumus	66 906	66 906
Akumuleeritud kulum	-46 281	-46 281
Jääkmaksumus	20 625	20 625

Lisa 8. Võlad osutatud riigiõigusabi eest

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Advokaadibüroodele osutatud riigi õigusabi eest (lisa 4)	203 982	187 094
Kokku	203 982	187 094

Lisa 9. Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Puhkusereserv	15 126	17 637
Kokku	15 126	17 637

Lisa 10. Maksukohustised

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Sotsiaalmaks	25 711	20 684
Kinni peetud füüsilise isiku tulumaks	15 131	11 030
Töötuskindlustuse maks	1 474	1 180
Kogumispensioni maks	1 355	918
Ettevõtte tulumaks	5 650	3 410
Kokku	49 321	37 222

Lisa 11. Muud viitvõlad

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Aruandev isik	90	0
Krediitkaardi jäägi kohustus 20.01.2020	73	0
Kokku	163	0

Lisa 12. Tulud

(eurodes)

	2019	2018
Annetused ja toetused kokku	4 188 818	4 088 955
tulu riigieelarvest õigusabiks (lisa 4)	3 970 188	3 886 596
tulu riigieelarvest tegevuskulude sihtfinantseerimiseks (lisa 13)	218 630	202 359
Liikmetelt saadud tasud	568 009	555 953
Muud tegevustulud	25 320	14 141
tulu korduseksamil osalemise eest	9 960	7 800
tulu koolitusteenusest	8 400	1 380
tulu kvaliteedijuhtimise tunnistuse väljaandmisest	6 200	3 330
tulu raamatute müügist	675	1 400
tulu muudest allikatest (liikmetunnistuste müügist)	85	231
Muud tulud	19 550	1 150
tulu aukohtu otsuse alusel	13 550	200
tulu väikevara müügist	0	750
hüvitised tarnijatelt	6 000	200
Kokku	4 801 697	4 660 199

Lisa 13. Tegevuskulude sihtfinantseerimine

(eurodes)

	2019	2018
Riigieelarveline eraldis avalik-õigusliku ülesande täitmiseks s.o. riigi õigusabi osutamise korraldamiseks (lisa 12)	218 630	202 359
Eraldise kasutamine		
palgakulu (sh sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks)	163 262	151 253
rendi- ja kommunaalkulud	37 816	37 213
kantselei- ja halduskulud	17 552	13 073
Liivalaia tn kohtumaja ruumi üüriga seotud kulud	0	820
Kokku	218 630	202 359

Lisa 14. Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Üür	64 684	54 398
Elekter ja küte	4 792	4 522
Kommunaalkulud	5 252	5 887
Side- ja kommunikatsioonikulud	3 468	4 583
Esinduskulud, trükised	3 429	1 229
Meediakulud	26 448	26 444
Kantselei inventar ja remont	0	11 624
Liivalaia ja Lubja kohtumaja ruumi inventar ja kulud	65	2 057
Koolitus- ja kutsekvalifikatsioonikulud	44 137	29 321
Advokaadieksami korraldamisega seotud kulud	27 570	12 519
Lähetuskulud	10 982	13 753
Majapidamis-, administreerimis- ja bürootarvete kulud	15 686	10 643
IT tehnika ja tarkvara hoolduskulud	12 563	10 735
Üldkogukulud	9 368	8 348
Liikmete andmebaasi arenduskulud	1 054	574
Täiendusõppe infosüsteemi arenduskulu	1 128	1 203
Eksamikeskkonna arendus- ja hoolduskulud	264	466
Rahvusvahelised liikmemaksud	11 077	10 595
Metoodiline töö	0	18 565
ISO kvaliteedijuhtimise kulud	1 322	1 291
Kvaliteedijuhtimise sertifikaadi väljastamise kulud	307	109
Tõlkekulud	3 520	384
Kohtukulud	2 355	0
Kodulehe arendus ja hoolduskulud	1 517	3 198
Vastuvõtukulud	44 706	41 170
Erisoodustused	6 197	12 114
Kulutused kingitustele ja annetustele	6 747	3 973
Maksukulud	15 078	18 982
Tööjõu otsingukulud	931	0

Tervise edendamise kulud	3 283	2 710
Juubeliaasta tegevuste kulud	124 167	0
Põhja- ja Baltimaade kohtumine	13 294	0
Muud	3 901	7 556
Kokku	469 292	318 953

Lisa 15. Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Koosseisuliste töötajate palgakulu	261 449	241 838
Puhkusetasud	27 189	26 974
Haiguhüvitis	229	156
Lepinguline tasu töö eest advokatuuri huvides	9 634	9 270
Lisatasud ja preemiad	46 733	28 400
Sotsiaalmaksud	116 269	103 417
Kokku	461 503	410 055
Aasta keskmine töötajate arv	11	12

Lisa 16. Toetused

(eurodes)

	2019	2018
Pensionäride toetus	4 750	4 750
Juubilaride toetus	4 350	2 250
34. Eesti õigusteadlaste päevade toetus	0	2 500
SA Iuridicum toetus	5 000	5 000
SA Iuridicum toetus karjäärimesi korraldamiseks	1 000	0
Lastekaitse Liit, seminari „Samal poolel-lapse poolel“ toetus	1 000	1 000
Vikipeedia Miljon+ toetus Tartu Ülikooli SA	2 000	1 000
Eesti Reservohvitseride Kogu toetus	0	500
Harjutuskohtu Seltsi toetus	500	400
Rahvusvahelise kriminaalkohtu võistlusel osalemise toetus Tartu Ülikooli üliõpilastele	500	400
Kokku	19 100	17 800

Lisa 17. Muud kulud

(eurodes)

	2019	2018
Kahjum valuutakursi muutustest	746	35
Kokku	746	35

Lisa 18. Kasutusrent

(eurodes)

	2019	2018
Üüripinnad	54 048	53 177
Koopiamasina kasutusrent	1 125	1 037
Kasutusrendikulu kokku	55 173	54 214

Eesti Advokatuur üüris aruandeperioodil kasutusrendi tingimustel kontoripinda. Kontoripinna üürileping on tähtajaline ja kehtib kuni 31.12.2024. a.

Eesti Advokatuur üüris allüüri tingimustel pinda Liivalaia 24 asuval kinnistul. Üürileping oli tähtajaline ja kehtis 15.07.2018. a.

Eesti Advokatuur rendib kasutusrendi tingimustel koopiamasinat. Leping on tähtajaline ja kehtib 24.10.2022. a.

Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega

Kõik ostetud teenused advokatuuri liikmetega seotud äriühingutelt on tehtud juhatuse poolt kooskõlastatud hindadega. Kõik advokatuuri liikmed on maksnud üldtingimustel liikmemaksu ja tasunud koolituste eest.

Vastavalt olulisusele on Eesti Advokatuuri aastaaruande koostamisel loetletud seotud osapoolteks:

- tegevjuhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

	2019	2018
Juhatuse liikmetega seotud ettevõtete poolt osutatud riigi õigusabi tasu ja kulud	121 073	97 841
Juhatuse liikmetega seotud ettevõtte poolt osutatud teenuse kulud	0	960
Juhatuse liikmetega seotud ettevõtte poolt esitatud toetuse taotlused	6 000	7 500
Kokku	127 073	106 301

	31.12.2019	31.12.2018
Kohustised juhatuse liikmetega seotud ettevõtetele osutatud riigi õigusabi eest	2 530	8 749
Nõuded juhatuse liikmetega seotud ettevõtete vastu liikmemaksude osas	5 132	3 118
Kokku	7 662	11 867

Seotud isikute tööjõu- ja hüvitisekulu

	2019	2018
Tegevjuhtkonna tööjõu- ja hüvitisekulu koos sotsiaalmaksudega	105 596	94 986
Kokku	105 596	94 986

Juhatuse allkirjad 2019. aasta majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud ja kinnitanud 2019. aasta raamatupidamise aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest. Juhatus on aastaaruande üldkogule esitamiseks heaks kiitnud.

/allkirjastatud digitaalselt/

Esimees

Jaanus Tehver

/allkirjastatud digitaalselt/

Aeesimees

Imbi Jürgen

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Kadri Kallas

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Indrek Sirk

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Piret Jesse

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Toomas Vaher

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Katrin Orav

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Karina Lõhmus-Ein

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Peeter Kutman